

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Бізнес-планування та управління проєктами»

Рівень вищої освіти:	<u>другий (магістерський)</u>
Спеціальність:	<u>051 Економіка</u>
Освітня програма:	<u>Бізнес-економіка</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2022-2023 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>1 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4,5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Алла Осіпова
Профайл лектора	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/novyj-resurs1.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	1207alla@udau.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1460

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	засвоєння методики планування показників господарської діяльності підприємства та об'єднання їх в єдиний комплексний документ – бізнес-план; оволодіння методикою та засобами розробки маркетинг-плану, формування виробничого плану, складання організаційного плану, оцінювання ризиків та розробки фінансового плану при бізнес-плануванні створення, функціонування і розвитку підприємства.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ формування у студентів вміння використовувати необхідну економічну термінологію; ➤ оволодіння інструментарієм планування змісту бізнес-проєкту; ➤ вивчення теоретико-прикладних засад здійснення проєктної діяльності, її ресурсного, нормативно-правового, інформаційного та менеджерського супроводу; ➤ усвідомлення сутності параметрів і факторів впливу на розвиток проєкту з метою формування його бюджету; ➤ оволодіння методами розробки концепції проєкту, здійснення його техніко-економічного обґрунтування; ➤ вміння проводити оцінку ефективності проєкту та приймати рішення про доцільність його реалізації.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ➤ ЗК6. Здатність розробляти та управляти проєктами. ➤ СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. ➤ СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем. ➤ СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. ➤ ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень. ➤ ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. ➤ ПРН 15. Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із урахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекцій / Практичні, (семінарські)	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Сутність планування в ринковій економіці	2/2	Теоретичні і методологічні основи дисципліни; поняття управління та планування, місце планування в системі менеджменту, форми планування і види планів, технологія планування. Об'єктивна необхідність планової діяльності в умовах ринкової економіки. Методологія планування, принципи та методи планування. Аналіз функцій планування ділового розвитку фірми.	<i>Аудиторна робота:</i> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <i>Самостійна робота:</i> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	3
Тема 2. Види і об'єкти планування діяльності підприємства	2/2	Види планів необхідних для ефективного управління діяльністю підприємства та їх класифікація. Характеристика підходів до планування діяльності підприємства. Причини, що викликають необхідність планування діяльності підприємства. Організація розроблення планів.	<i>Аудиторна робота:</i> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <i>Самостійна робота:</i> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації	3
Тема 3. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	2/2	Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії. Оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз реалізації бізнес-проекту. Виявлення сильних і слабких сторін підприємства (бізнес-проекту). Визначення місії підприємства (бізнес-проекту) та формування цілей його діяльності. Аналіз стратегічних альтернатив та обрання стратегії.	<i>Аудиторна робота:</i> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <i>Самостійна робота:</i> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	3
Модульний контроль				5
Змістовий модуль 2				
Topic 4. Structure, logic of business plan development and execution*	2/2	The structure of the business plan. The logic of developing a business plan. Requirements for the style of writing and design of a business plan. General methodology for developing a business plan. Normative base of business planning. International standards of business planning.	<i>Audit work:</i> - oral survey; - performance of practical tasks given in instructional and methodical materials <i>Independent work:</i> - passing testing in the Moodle electronic learning support system; - preparation of the essay	3
Тема 5. Характеристик а підприємства. Дослідження продукції (послуг), що	2/2	Загальний короткий опис підприємства. Організаційно-правова форма. Структура власності. Опис організаційної структури підприємства. Цілі та стратегія розвитку підприємства. Основні сфери	<i>Аудиторна робота:</i> - усне опитування; <i>Самостійна робота:</i> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в	3

виробляється аграрним підприємством		діяльності. Спеціалізація підприємства, прогнозне і фактичне виробництво та реалізація підприємством товарів, робіт, послуг (у натуральних і вартісних показниках) за звітний рік, структура існуючих витрат підприємства та собівартість щодо кожного виду продукції, система закупівлі сировини, енергопостачання, забезпеченість матеріальними ресурсами, диверсифікація виробництва тощо. Розвиток форм і методів бізнес-планування в аграрних підприємствах.	Moodle; - підготовка реферату; підготовка тези	
Тема 6. Дослідження та аналіз ринків збуту продукції (послуг)	2/2	Дослідження ринків збуту. Характеристика основних і допоміжних ринків та їх сегментів, на яких працює підприємство; їх розміри, найважливіші тенденції та прогнозні зміни. Сучасне становище аграрних підприємств на ринках збуту та пропозиції щодо його поліпшення, пропозиції щодо сервісного обслуговування реалізованої продукції. Ємність ринку як максимально можливого обсягу збуту даної продукції.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації	3
Тема 7. План маркетингової діяльності	2/-	Завдання розділу, логіка його розробки. Стратегія маркетингу. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. Прогнозування обсягів продаж.	Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації	3
Тема 8. План виробничої діяльності	2/2	Цілі та завдання виробничого плану. Структура виробничого плану, технологія виробництва, контроль якості виробничого процесу, виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності. Формування матеріально-технічної бази. Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	3
Модульний контроль				5
Змістовий модуль 3				
Тема 9. Фінансовий план та програма інвестицій	2/2	Зміст фінансового плану підприємства. Обґрунтування інвестиційних вкладень. Показники балансу витрат і надходжень підприємства. Основні джерела фінансування інвестиційних вкладень (залучення кредитів, акціонерний чи пайовий капітал тощо). Планування розподілу прибутку.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації	3
Тема 10. Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану	2/2	Дисконтування й нарахування складних відсотків. Модель дисконтованих грошових потоків. Основні показники ефективності бізнес-плану. Розрахунок показників чистої приведеної вартості	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-	3

		проекту й внутрішньої норми доходу (внутрішнього граничного рівня дохідності), динамічного (дисконтного) строку окупності проекту.	методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	
Тема 11. Аналіз потенційних ризиків	2/2	Сутність і класифікація ризиків проектів. Виробничий ризик. Фінансовий (кредитний) ризик. Інвестиційний ризик, Динамічний та статичний ризики. Чинники впливу на динаміку ризиків. Ризики нежиттєздатності проекту. Податковий ризик. Ризик несплати заборгованості, Ризик незавершення будівництва та невиходу на проектну потужність. Якісний та кількісний аналіз ризиків проектів. Статистичний методі аналізу ризиків. Аналіз доцільності витрат. Метод експертних оцінок, Аналітичний метод. Метод використання аналогів. Способи зниження ризиків проектів. Розподіл ризиків між учасниками проекту. Якісний розподіл ризиків. Страхування ризиків. Резервування коштів на покриття непередбачених витрат. Формування реакції на ризик.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації	3
Модульний контроль				5
Змістовий модуль 4				
Тема 12. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності	2/2	Сутність конкурентного середовища та його складові. Методика діагностики конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. Оцінювання інтенсивності конкуренції та ступеня монополізації ринку. Аналіз конкурентних позицій суб'єкта підприємницької діяльності на ринку.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	3
Тема 13. Управління проектними витратами	2/-	Характеристика ресурсів, що використовуватимуться в проекті. Види проектних витрат, методика їх обчислення. Особливості планування матеріальних витрат і трудових витрат. Порядок складання бюджету проекту. Інвестиційний план. Розрахунок поточних проектних витрат. Баланс грошових потоків. Вибір джерел ресурсного забезпечення проекту. Система вимог до джерел забезпечення проекту. Ранжування джерел. Визначення типу контракту, Адміністрування контрактів. План залучення капіталу (джерела фінансування проекту). Оптимізація недостатньої кількості. Планування проектних витрат і бюджету проекту в часі. Коригування строків виконання робіт з огляду на можливості їх фінансування.	Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	3

<p>Тема 14. Управління якістю проєктів</p>	<p>2**/2</p>	<p>Контроль якості проєкту. Сучасні концепції управління якістю та їх використання в управлінні проєктами. Сутність управління якістю проєктів. Тотальне управління якістю (TQM). Планування забезпечення якості проєкту. Політика забезпечення якості проєктних рішень. Норми та правила забезпечення якості. План управління якістю проєкту. Аналіз «прибутки-витрати». Порівняння зі зразком. Графіки потоків. Витрати на забезпечення якості. План тестування і приймання компонентів проєкту. Інспекція етапі проєкту. Контрольні графіки. Контрольні списки.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p>3</p>
<p>Тема 15. Контроль виконання проєкту</p>	<p>2/2</p>	<p>Методи контролю реалізації проєкту. Система контролю дотримання параметрів проєкту. Основні елементи контрольного циклу. Інструментарій контролю проєктів. Контроль виконання календарних планів та бюджетів підрозділів. Звітність у системі контролю (завдання, принципи побудови, форми подання). Цільові плани. Контрольні дати та показники. Система контролю «витрати-графік» (C/SCS). Проєкти в контрольованому середовищі (PRINCE). Моніторинг виконання в часі за витратами.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації 	<p>3</p>
<p>Тема 16. Автоматизація процесів управління проєктами</p>	<p>2/2</p>	<p>Автоматизація процесів управління проєктами. Об'єктивна необхідність використання комп'ютерної техніки в процесах управління проєктами. Спеціальні функції управління проєктами, ще підлягають автоматизації. Вимоги щодо постановки задач з автоматизації робіт з управління проєктами. Пакети прикладних програм для управління проєктами. Комплексні пакети програмного забезпечення інвестиційної, комерційної та виробничої діяльності. Вузькоспеціалізовані комп'ютерні програми для управління проєктами. Особливості поєднання елементів програмного забезпечення різного спрямування і рівня інтеграції. Експорт-імпорт даних із різних пакетів програмного забезпечення. Універсальні автоматизовані таблиці і графіки.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p>3</p>
<p>Модульний контроль</p>				<p>5</p>
<p>Всього за 1 семестр</p>	<p>32/28</p>			<p>70</p>
<p>Екзамен</p>				<p>30</p>
<p>Всього за курс</p>				<p>100</p>

*лекція читається англійською мовою

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Бізнес-планування та управління проєктами»**

	Поточний (модульний контроль)															Підсумковий контроль	Сума								
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4											
	14 балів				21 бал					14 балів				21 бал											
Теми	T 1	T 2	T 3	Модульний контроль	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль	T 9	T 10	T 11	Модульний контроль	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	Модульний контроль					
Кількість балів за видами робіт, всього:	3	3	3	5	3	3	3	3	3	6	3	3	3	5	3	3	3	3	3	6	30	100			
вт.ч.: активність на семінарських заняттях	2	2	2		2	2	2	-	2		2	2	2		2	2	2	-	2				2	2	2
виконання самостійної роботи	1	1	1		1	1	1	3	1		1	1	1		1	1	1	3	1				1	1	1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського НУС. Передбачається, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)